

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 4 juni 2020, kenmerk ACM/UIT/532556 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikel 31 van de Elektriciteitswet 1998 betreffende het afschaffen van de prikkelcomponent

Zaaknummer ACM/20/039653

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998;

Besluit:

ARTIKEL I

De Netcode elektriciteit wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 10.1 vervalt onderdeel e.

B

Artikel 10.30 wordt gewijzigd als volgt:

1. In het tweede lid, onderdeel a vervalt: 'vermeerderd met de prikkelcomponent'.
2. In het tweede lid, onderdeel b vervalt: 'verminderd met de prikkelcomponent'.
3. In het derde lid, onderdeel a vervalt: 'vermeerderd met de prikkelcomponent'.
4. In het derde lid, onderdeel b, vervalt: 'verminderd met de prikkelcomponent'.
5. In het vierde lid, onderdelen a en c vervalt: 'vermeerderd met de prikkelcomponent'.
6. In het vierde lid, onderdelen b en d vervalt: 'verminderd met de prikkelcomponent'.
7. In het vijfde lid, onderdeel a, vervalt: 'vermeerderd met de prikkelcomponent'.
8. In het vijfde lid, onderdeel b, vervalt: 'verminderd met de prikkelcomponent'.

C

Artikel 10.31 komt te luiden als volgt:

10.31 De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet verrekent, via zijn transportafhankelijk verbruikerstarief als bedoeld in paragraaf 3.2 van de Tarieencode elektriciteit, in het jaar volgend op het jaar van verrekening van het in een kalenderjaar voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet resulterende saldo van de verrekeningen van:

- a. onbalans met BRP's;
- b. de kosten met BSPs voor de geactiveerde middelen als bedoeld in artikel 9.20, eerste lid, onderdeel a, met uitzondering van de kosten voor regel-, reserve- en noodvermogen als bedoeld in artikel 3.2.2a, onderdeel a, van de Tarieencode elektriciteit;
- c. het onbalansnettingproces.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 4 juni 2020

*Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
M.R. Leijten
bestuurslid*

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Graag ontvangen wij uw bezwaarschrift binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

TOELICHTING

1 Samenvatting

1. Met dit besluit verwijdert de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de prikkelcomponent uit de Netcode elektriciteit. De prikkelcomponent is in het verleden ingevoerd met als doel Balancing Responsible Parties (BRP's) sterker te 'prikken' op het moment dat de kwaliteit van de systeembalans achteruit gaat. In de praktijk blijkt echter dat de prikkelcomponent vrijwel voortdurend gelijk is aan nul. Bovendien komt de inzet van de prikkelcomponent in de praktijk te laat en is het effect beperkt. Daarom wordt de prikkelcomponent afgeschaft.

2 Aanleiding en gevolgde procedure

2. De ACM stelt op grond van artikel 36 van de Elektriciteitswet 1998 regelgeving vast voor de energiemarkt. Dit besluit is tot stand gekomen op basis van een voorstel van Netbeheer Nederland, namens de gezamenlijke netbeheerders, dat de ACM op 6 april 2020 heeft ontvangen. Met dit voorstel willen de gezamenlijke netbeheerders de prikkelcomponent afschaffen. De ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in Richtlijn 2015/1535. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

3 Beoordeling

3.1 Procedureel

3. De ACM constateert dat het voorstel op 5 maart 2020 in een overleg met representatieve organisaties is besproken. In het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en de indieners hebben in het voorstel aangegeven welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die organisaties naar voren hebben gebracht. Naar het oordeel van de ACM voldoet het voorstel daarmee aan de vereisten bedoeld in artikel 33, eerste en tweede lid van de Elektriciteitswet 1998.

3.2 Inhoudelijk

4. De prikkelcomponent is een tarief dat BRP's extra moeten betalen op het moment dat blijkt dat zij niet aan de prestatie-eisen voldoen die staan beschreven in de Netcode elektriciteit. De gezamenlijke netbeheerders geven aan dat de prikkelcomponent in het verleden is ingevoerd met als doel BRP's sterker te 'prikken' op het moment dat de kwaliteit van de systeembalans achteruit gaat. De prikkelcomponent wordt door TenneT verhoogd op het moment dat over een periode van een week het prestatieniveau als beschreven in artikel 10.31 van de Netcode elektriciteit niet is behaald. In de praktijk zien de gezamenlijke netbeheerders dat de prikkelcomponent vrijwel voortdurend gelijk is aan nul. In 2019 was dat in iedere week het geval. Er ontstaan echter situaties waar problemen optreden met de systeembalans als gevolg van de marktsituatie, die vervolgens geen effect hebben op de hoogte van de prikkelcomponent omdat de daartoe vastgelegde drempelwaarden niet worden bereikt. Tegelijkertijd blijkt dat wanneer de prikkelcomponent niet gelijk is aan nul, er niet per definitie een reden is om aan te nemen dat BRP's hun verantwoordelijkheid niet goed vervullen. De prikkelcomponent staat dus niet altijd in verhouding tot de marktsituatie.
5. De gezamenlijke netbeheerders geven bovendien aan dat het effect van de prikkelcomponent te laat komt. Wanneer wordt uitgegaan van het principe dat de vervuiler betaalt, zou deze prikkel effect moeten hebben op het moment dat de ongewenste situatie zich voordoet. De prikkelcomponent wordt echter pas in de daarop volgende week verhoogd, waardoor de rekening verdeeld wordt over alle BRP's. Dit punt is extra relevant omdat de prikkelcomponent slechts in zeldzame situaties verhoogd wordt. Juist bij een zeldzame prikkel is het van belang dat deze bij de juiste partijen terecht komt, aldus de gezamenlijke netbeheerders.
6. Ook is het effect van de prikkelcomponent, volgens de gezamenlijke netbeheerders, beperkt. Een verandering met één tot enkele euro's van de onbalansprijs, uitgedrukt in €/MWh, geeft onvoldoende prikkels aan marktpartijen om daadwerkelijk gedrag aan te passen. In de huidige marktsituatie bestaan er voorbeelden waarbij BRP's pas bij een relatief hoge onbalansprijs hun invoeding of afname aanpassen. Echter, zelfs wanneer de prikkelcomponent in grotere stappen zou toenemen, zou deze nog steeds niet op het juiste moment de juiste partijen aansporen.
7. Daarom wordt de prikkelcomponent afgeschaft en dienen alle verwijzingen naar de prikkelcomponent uit de Netcode elektriciteit te worden verwijderd. Het gaat om de begripsomschrijving van *prikkelcomponent* in artikel 10.1, onderdeel e, de verwijzingen naar de prikkelcomponent in artikel

-
- 10.30, leden twee tot en met vijf, en om de manier waarop de prikkelcomponent wordt berekend, die stond beschreven in artikel 10.31, eerste tot en met vierde lid, en zesde tot en met achtste lid.
8. De ACM is het met de gezamenlijke netbeheerders eens dat handhaving van de prikkelcomponent om de hiervoor beschreven redenen niet efficiënt is en komt tot het oordeel dat de wijzigingen die de gezamenlijke netbeheerders voorstellen niet in strijd zijn met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 36, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998.

's-Gravenhage, 4 juni 2020

*Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
M.R. Leijten
bestuurslid*